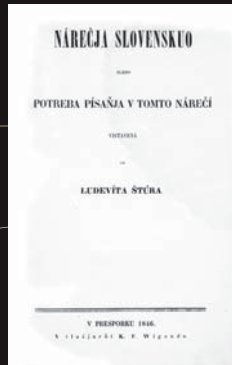

Kodifikácia spisovnej slovenčiny

Zásadný význam pre národné hnutie a formovanie Slovákov ako moderného novodobého národa mala nová kodifikácia spisovnej slovenčiny prijatá v roku 1843. Pripravil ju Ľudovít Štúr (1815 Uhrovec - 1856 Modra), ktorý bol vedúcou osobnosťou mladej generácie zapojenej do národného hnutia. Štúr pôsobil na evanjelickom lýceu v Bratislave, kde bol od roku 1836 námestníkom profesora na Katedre reči a literatúry československej. Základom Štúrovej slovenčiny sa stalo stredoslovenské nárečie, ktoré bolo živým hovorovým jazykom väčšiny Slovákov. Štúrovu podobu slovenčiny uvítala najmä mladá generácia slovenských vzdelancov, evanjelikov i katolíkov. Proti vystúpila staršia generácia evanjelikov (Ján Kollár, Pavol Jozef Šafárik a ďalší), ktorí preferovali češtinu. V Štúrovej slovenčine boli čoskoro napísané skvelé literárne diela, ktoré patria dodnes ku klenotom slovenskej kultúry. Ďalším významným počínom Štúra a jeho druhov bolo vydávanie prvých slovenských politických novín, ktoré pod názvom Slovenskej národnej noviny začali vychádzať v Bratislave v roku 1845. Noviny sa stali zrkadlom diania na Slovensku, miestom vysvetľovania programu slovenského národného hnutia a obrany pred silnejúcou maďarizáciou. V roku 1847 bol Ľudovít Štúr zvolený za poslanca uhorského stavovského snemu za mesto Zvolen. Na sneme sa zasadzoval za odstránenie feudalizmu, demokratické premeny spoločnosti a zabezpečenia národných práv Slovákov.

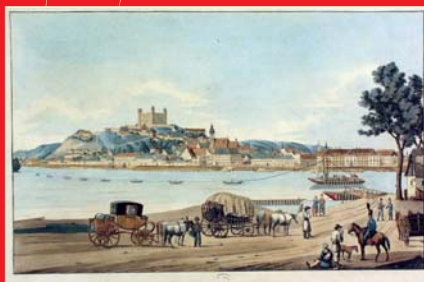
(1) J. B. Klemens: Ľudovít Štúr, olej, 1873. Matica slovenská Martin

(2) Základné jazykovedné dielo Narečia Slovensku, v ktorom Ľudovít Štúr odvodnil kodifikáciu spisovnej slovenčiny na základe stredoslovenského nárečia, 1846

(3) Prvé číslo Slovenských národných novín s článkom Ľudovíta Štúra 'Co chcem s novinami našimi?', 1845

(4) Bratislava, kolorovaná litografia, okolo 1830

(8) P. M. Bohúň: Slovenský sklár, akvarel, okolo 1848-1850

(9) P. M. Bohúň: Slováci z Liptovskej Lužnej, akvarel, okolo 1850 - 1855

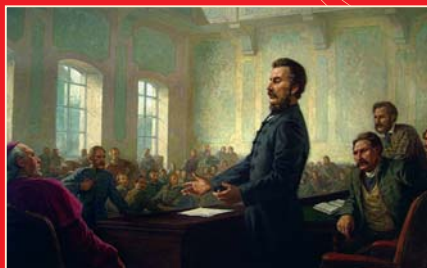
(5) Slováci, Nemci, Maďari a Chorváti v Bratislave, kolorovaná litografia, okolo roku 1840

(10) Lyrická básnická skladba Marina of Andreja Stokicha vytvorená v Štúrovej slovenčine v roku 1846 patrí ku klenotom slovenskej literatúry

(7) Rodný dom Ľudovíta Štúra v Uhrovci. Narodil sa v ňom aj predstaviteľ Pražskej jari Alexander Dubček (1921 - 1992)

(6) G. Szalay: Ľudovít Štúr na uhorskom sneme v Bratislave, olej, okolo 1950. SNM - Historické múzeum Bratislava

(11) Budova Kráľovskej komory v Bratislave, v ktorej sa v 1. polovici 19. storočia konali zasadnutia snemu

